

ÚZEMNÝ PLÁN
OBCE
ŽUPKOV
ZADANIE

ZADANIE NA ÚZEMNÝ PLÁN OBCE ŽUPKOV

Obstarávateľ:

Obec Župkov

Poverený obstarávaním:

Ing. arch. Karol Ďurenec

odborne spôsobilá osoba na obstarávanie ÚPP a ÚPD, reg. č. 335

Spracovateľ ÚPD obce:

Ekoplán, s.r.o.

www.eko-plan.sk

Spracovateľ zadania:

doc. Ing. arch. Jaroslav Coplák, PhD.

autorizovaný architekt SKA, reg. č. 1524 AA

Dátum spracovania:

november 2022

Obsah

1. Dôvody na obstaranie územného plánu.....	3
2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia – rozvojový program obstarávateľa.....	3
3. Vymedzenie riešeného územia.....	4
4. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce.....	4
5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia a požiadavky na riešenie záujmového územia obce.....	12
6. Základné demografické údaje a prognózy.....	13
7. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce.....	16
8. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce.....	17
9. Požiadavky na riešenie rozvoja dopravy a koncepcie technického vybavenia.....	18
10. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov a ložísk nerastov.....	22
11. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia.....	24
12. Požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva.....	25
13. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce.....	27
14. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby.....	28
15. Požiadavky z hľadiska životného prostredia a určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie.....	30
16. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany pôdy.....	32
17. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť s podrobnosťou územného plánu zóny.....	32
18. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia.....	33
19. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby.....	34
20. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu.....	35
21. Zoznam podkladov pre vypracovanie zadania.....	36

1. Dôvody na obstaranie územného plánu

Všeobecným dôvodom pre spracovanie územného plánu je potreba právne záväzného dokumentu s jednoznačne stanovenými regulatívami pre stavebné aktivity a využívanie prírodných zdrojov. Tieto sú nevyhnutné pre harmonický rozvoj obce v súlade s princípmi udržateľného rozvoja a pre zachovanie identity obce. Je tiež nutné premietnuť rozvojové zámery z miestnej stratégie – aktuálneho programu rozvoja obce, ako aj z nadradenej územnoplánovacej dokumentácie. Hlavným dôvodom obstarania územného plánu obce Župkov je potreba koordinácie stavebných aktivít na území obce.

2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia – rozvojový program obstarávateľa

Cieľom pripravovaného Územného plánu obce Župkov bude v zmysle ustanovení § 1 stavebného zákona komplexné riešenie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia v rozsahu katastrálneho územia obce, stanovenie zásad jeho organizácie a vecná a časová koordinácia činností v území.

Špecifické ciele návrhu rozvoja územia obce Župkov v rámci územného plánu obce sú formulované nasledovne:

- 1) navrhnuť komplexnú koncepciu rozvoja obce, ktorá sa bude zaoberať otázkami rozvoja rekreácie a cestovného ruchu, ako aj bývania a podnikateľských aktivít, vrátane zosúladenia jednotlivých urbanistických funkcií
- 2) definovať optimálnu kompozično-priestorovú organizáciu obce, zachovávajúcu jedinečnosť a identitu obce, ktorá bude vychádzať z princípov udržateľného rozvoja a zohľadňovať požiadavky ochrany prírody a životného prostredia
- 3) navrhnuť odstránenie deficitov verejného dopravného a technického vybavenia (najmä vybudovanie kanalizácie)
- 4) stanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, pre umiestnenie verejného dopravného vybavenia a verejného technického vybavenia, ako aj ďalších zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie, ochranu a využívanie prírodných zdrojov, ochranu a tvorbu krajiny, vytváranie a udržiavanie ekologickej stability
- 5) stanoviť časovú koordináciu činností v území - stanovením návrhového obdobia územného plánu obce, rozčlenením návrhov do viacerých návrhových etáp, resp. výhľadovej etapy
- 6) posúdiť a primerane zohľadniť východiská a návrhy odvetvových koncepčných rozvojových zámerov, strategických rozvojových koncepcií regiónu a obce

3. Vymedzenie riešeného územia

Obec Župkov (okres Žarnovica, Banskobystrický kraj) leží v Župkovskej brázde a v pokračovaní Veľkopoľskej brázdy oddeľujúcej pohorie Pohronský Inovec od pohoria Vtáčnika; v dolinke prítoku potoka Kľak. Odlesnenú časť katastrálneho územia tvoria pieskovce, bridlice a kremence, severnú zalesnenú časť tvoria pyroxenické andezity a ich pyroklastiká. Prevláda buk, dub a smrek. Nadmorská výška riešeného územia je od 299 do 872 m n.m., stred obce je vo výške 315 m n.m.

Riešené územie pre územný plán obce je vymedzené administratívno-správnymi hranicami obce, t. j. celým katastrálnym územím obce. Katastrálne územie je celistvé, má kompaktný tvar a výmeru 1034 ha. Hustota osídlenia dosahuje 83,3 obyvateľov na km², čo je mierne pod úrovňou celoštátneho priemeru (110 obyv./ km²).

Riešené územie hraničí s nasledujúcimi obcami a katastrálnymi územiami:

- na východe s obcou Hrabíčov
- na severe s obcou Ostrý Grúň
- na západe s obcou Píla
- na juhu s obcou Horné Hámre

Katastrálne hranice prebiehajú zväčša bez nápadných ohraničujúcich prvkov lesnými porastmi, prípadne trvalými trávnymi porastmi. Na východe tvorí katastrálnu hranicu vodný tok Kľak.

Zastavané územie zahŕňa zastavané pozemky s príslušnými záhradami. Pozostáva z viacerých častí (enkláv). Je vymedzené hranicami stanovenými k 1.1.1990 pre súvisle urbanizované územie, ako aj pre väčšinu osád rozptýleného osídlenia.

Riešené územie je rozdelené do 4 základných sídelných jednotky: Župkov, Dolné Pecne, Frtálov vrch, Horné Pecne.

4. Požiadavky vyplývajúce z návrhu územného plánu regiónu na územie obce

V záväznej časti Územného plánu veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov 2004 (VZN BBSK č. 4/2004), zmien a doplnkov č. 1/2007 (VZN BBSK č. 6/2007), zmien a doplnkov 2009 (VZN BBSK č. 14/2010) a zmien a doplnkov 2014 (VZN BBSK č. 27/2014), sú určené niektoré všeobecné podmienky pre rozvoj miest a obcí, ako aj konkrétne požiadavky vzťahujúce sa na riešené územie, ktoré je potrebné rešpektovať:

V oblasti usporiadania územia, osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

- 1.7 V oblasti rozvoja vidieckeho priestoru a vzťahu medzi mestom a vidiekom
  - 1.7.1 podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území v novom partnerstve založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka v znení prírodných a kultúrno-historických a urbanisticko-architektonických daností, pričom pri ich rozvoji zohľadniť koordinovaný proces prepojenia sektorových strategických a rozvojových dokumentov
  - 1.7.2 zachovať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavby a historicky utvorenej okolitej krajiny, zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov
  - 1.7.3 pri rozvoji vidieckych oblastí zohľadňovať a rešpektovať ich ekonomické danosti, špecifické prírodné a krajinné prostredie a pri rozvoji jednotlivých činností dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru.
  - 1.7.4 vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráram podporou výstavby verejného dopravného a technického vybavenia obcí tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie s urbánnym prostredím a dosahovali skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života
  - 1.7.5 vytvárať ekonomické a územnotechnické podmienky pre zachovanie charakteristického rozptýleného osídlenia v južnej a centrálnej časti územia Banskobystrického kraja ako špecifického a rovnocenného typu sídelnej urbanistickej štruktúry Slovenska.

V oblasti hospodárstva

- 2.1 vytvárať územno-technické predpoklady pre rozvoj hospodárskych aktivít v území vrátane zariadení na nakladanie s odpadmi a považovať ich za prioritný podnet pre jeho komplexný rozvoj;
  - 2.1.1 prednostne sa zamerať na rozvoj pracovných príležitostí v okresoch, kde dlhodobo miera nezamestnanosti presahuje 20%, a to najmä v okresoch Rimavská Sobota, Veľký Krtíš, Žarnovica, Lučenec, Poltár a Revúca,
  - 2.2.1 rešpektovať poľnohospodársky pôdny fond, podporovať jeho využívanie v celom jeho rozsahu a poľnohospodársku pôdu v kategóriách zodpovedajúcich pôdno-ekologickej rajonizácii a typologicko-produkčnej kategorizácii, v súlade s platnou legislatívou
  - 2.2.4 rešpektovať lesné pozemky a ich ochranné pásmo ako limitujúci prvok pri územnom rozvoji krajiny,
  - 2.2.7 vytvárať podmienky a podporovať opatrenia zamerané na elimináciu erózie poľnohospodárskych a lesných pôd
  - 2.2.8 vytvárať podmienky pre rozvoj poľnohospodárstva v horských oblastiach s podporou tradičného pastevného chovu hospodárskych zvierat

- 2.2.10 stabilizovať výmeru najkvalitnejších pôd a ich ochranu uskutočňovať ako ochranu hospodársko-sociálneho potenciálu štátu aj ako súčasť ochrany prírodného a životného prostredia
- 2.4.4 vytvárať územno-technické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania
- 2.4.5 podporovať rozvoj výroby a služieb založených na využití domácich zdrojov
- 2.4.7 diverzifikovať odvetvovú a ekonomickú základňu miest a regiónov a podporovať v záujme trvalej udržateľnosti malé a stredné podnikanie,
- 2.4.9. zabezpečiť v záujme rozvoja vidieka v horských a podhorských oblastiach so sťaženými prírodnými podmienkami primeranú životnú úroveň a zlepšenie kvality života vidieckeho obyvateľstva prostredníctvom podpory vybraných centier s využitím ich prírodného, demografického a kultúrno-historického potenciálu v prospech rozvoja vidieckych oblastí.

V oblasti rozvoja rekreácie a turistiky

- 3.1 usmerňovať vytváranie funkčno-priestorového systému cestovného ruchu kraja v súlade s Regionalizáciou cestovného ruchu SR. Uplatňovať navrhnutú štruktúru druhov a foriem turizmu a jeho priestorových a funkčných jednotiek. Ako nový článok systému akceptovať turistické centrá, turistické aglomerácie a turistické parky
- 3.2. Udržiavať a skvalitňovať podmienky a vybavenosť pre krátkodobú vnútromestskú a prímestskú rekreáciu:
  - 3.2.1 zabezpečiť ochranu plošného rozsahu existujúcej verejnej zelene a parkov v sídlach a budovaním nových plôch zelene zabezpečiť zvyšovanie jej podielu na jedného obyvateľa a kvality životného prostredia,
- 3.4. Rozvíjať komplexnosť a kvalitu vybavenosti všetkých turisticky atraktívnych miest, obcí a stredísk cestovného ruchu
  - 3.4.1. zariadenia a služby umiestňovať prednostne do ich zastavaného územia a jeho okolia,
  - 3.4.2. nové zariadenia a služby v lokalitách rekreácie a cestovného ruchu mimo zastavaných území miest a obcí, umiestňovať prednostne do už zastavaných lokalít,
- 3.8 Viazť lokalizáciu služieb zabezpečujúcich proces rekreácie a turizmu prednostne do zastavaného územia sídiel s cieľom zamedziť neodôvodnené rozširovanie rekreačných útvarov vo voľnej krajine, pričom využiť aj obnovu a revitalizáciu historických mestských a vidieckych celkov a objektov kultúrnych pamiatok.
- 3.15 vytvárať územno-technické podmienky pre realizáciu cykloturistických trás regionálneho, nadregionálneho a celoštátneho významu, pri súčasnom rešpektovaní zákona o ochrane prírody a krajiny

- 3.16 Využiť bohatý kultúrno-poznávací potenciál územia na rozvoj poznávacieho a rekreačného turizmu.
- 3.18 podporovať rozvoj všetkých druhov turizmu v súlade s ochranou prírody a krajiny
- 3.21 Podporovať rozvoj krátkodobej a prímestskej rekreácie obyvateľov mestských sídiel.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a pôdneho fondu

- 4.2. Rešpektovať pri organizácii, využívaní a rozvoji územia význam a hodnoty jeho prírodných daností. V chránených územiach (európska sústava chránených území NATURA 2000 vrátane navrhovaných, národná sústava chránených území, chránené územia vyhlásené v zmysle medzinárodných dohovorov), v prvkoch územného systému ekologickej stability, v NECONET, v biotopoch európskeho významu, národného významu, regionálneho významu a v biotopoch druhov európskeho, národného a regionálneho významu zosúladiť využívanie územia s funkciou ochrany prírody a krajiny s cieľom udržania resp. dosiahnutia priaznivého stavu druhov, biotopov a častí krajiny.
- 4.4. Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území chránených podľa zákona o ochrane prírody a krajiny diferencovaný spôsob hospodárenia a uprednostňovať biologické a integrované metódy ochrany územia,
  - 4.4.2. rešpektovať hlavnú biologickú, ekologickú a environmentálnu funkciu lesov s druhoradým, alebo podradným drevoprodukčným významom, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia a lesy vo všetkých vyhlásených a navrhovaných chránených územiach kategórií chránený areál, národný park a v územiach vymedzených biocentier
- 4.5 Rešpektovať platné územné systémy ekologickej stability
- 4.6 Rešpektovať pri umiestňovaní činností do územia, hodnotovo-významové vlastnosti krajiny integrujúce v sebe prírodné a kultúrne dedičstvo, nerastné bohatstvo, vrátane energetických surovín, zohľadňovať ich predpokladané vplyvy na životné prostredie, na charakteristický vzhľad krajiny a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov, ako aj elimináciu nežiaducich zmien v charakteristickom vzhľade krajiny
- 4.7 Uplatňovať pri hospodárskom využívaní území začlenených medzi prvky územného systému ekologickej stability podmienky ustanovené platnou legislatívou:
  - 4.7.1 zákonom o ochrane prírody a krajiny pre kategórie a stupne ochrany chránených území
  - 4.7.2 zákonom o lesoch

- 4.7.3 zákonom o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy, pre poľnohospodárske ekosystémy v kategóriách podporujúcich a zabezpečujúcich ekologickú stabilitu územia (trvalé trávne porasty),
- 4.9 Eliminovať systémovými opatreniami stresové faktory pôsobiace na prvky územného systému ekologickej stability (znečisťovanie prostredia, eutrofizáciu, fragmentáciu krajiny, šírenie invázných druhov organizmov, bariérový efekt dopravných koridorov a priečných prekážok v tokoch...).
- 4.10 Rešpektovať poľnohospodársku pôdu a lesné pozemky ako limitujúci faktor urbanistického rozvoja územia, osobitne chrániť poľnohospodársku pôdu s veľmi vysokým až stredne vysokým produkčným potenciálom, poľnohospodársku pôdu, na ktorej boli vybudované hydromelioračné zariadenia a osobitné opatrenia na zvýšenie jej produkčnej schopnosti (produkčné sady a vinice)
- 4.11 Zabezpečovať nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej
- 4.12 Zabezpečovať zachovanie a ochranu všetkých typov mokradí, revitalizovať vodné toky a ich brehy vrátane brehových porastov a lemov, zvýšiť rôznorodosť príbrežnej zóny (napojenie odstavených ramien, zachovanie sprievodných brehových porastov) s cieľom obnoviť integritu a zabezpečiť priaznivé existenčné podmienky pre biotu vodných ekosystémov s prioritou udržania biodiverzity a vitality brehových porastov vodných tokov
- 4.15 Zabezpečiť ochranu všetkých vodných zdrojov v rozsahu ich vymedzených ochranných pásiem na území kraja využívaných na hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.
- 4.17 Zabezpečovať trvalo ochranu krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine smerujúcu k zachovaniu a udržaniu významných alebo charakteristických čŕt krajiny vyplývajúcich z jej historického dedičstva a prírodného usporiadania alebo ľudskej aktivity.

V oblasti usporiadania územia z hľadiska kultúrneho dedičstva

- 5.1 Rešpektovať pamiatkový fond a kultúrne dedičstvo, predovšetkým chrániť najcennejšie objekty a súbory objektov zaradené, alebo navrhované na zaradenie do kategórie pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok, vrátane ich vyhlásených ochranných pásiem, chrániť ich a využívať v súlade s ustanoveniami zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu.
- 5.2 Osobitnú pozornosť venovať významným lokalitám v Banskobystrickom kraji zapísaným na Zoznam svetového kultúrneho dedičstva Organizácie Spojených národov pre výchovu, vedu a kultúru (UNESCO)

- 5.3 Eliminovať negatívne dôsledky ťažby pod povrchom historických banských miest, ktoré najmä vo svojich vyšších ťažobných horizontoch ohrozujú stabilitu stavieb aj celých historických stavebných komplexov.
- 5.7 Podporovať ochranu vedeckých a technických hodnôt: banské a hutnícke diela - šachty, štôlne, tajchy, huty, hámre, valkovne a pod., vybraté typické remeselnícke a priemyselné objekty, zariadenia železničnej dopravy...
- 5.12 Rešpektovať typické formy a štruktúry osídlenia charakterizujúce jednotlivé špecifické regióny kraja vo vzťahu k staviteľstvu, ľudovému umeniu, typickým formám hospodárskych aktivít a väzbám s prírodným prostredím, so snahou o zachovanie charakteristických čŕt krajiny, v súlade s typológiou krajiny v jednotlivých regiónoch a s ustanoveniami Európskeho dohovoru o krajine.
- 5.13 Uplatňovať a rešpektovať typovú a funkčnú charakteristiku sídiel mestského, malomestského a rôznych foriem vidieckeho osídlenia vrátane typického rozptýleného osídlenia strednej a južnej časti územia kraja.
- 5.14 Rešpektovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery v sociálno-ekonomickom rozvoji.

V oblasti rozvoja nadradenej dopravnej infraštruktúry

- 6.1.38 pri rekonštrukcii ciest II. a III. triedy rezervovať priestor pre realizáciu súbežných cyklistických trás
- 6.1.47 zabezpečiť pre cesty I., II. a III. triedy územnú rezervu pre ich výhľadové šírkové usporiadanie
- 6.9.1 podporovať rozvoj nemotorovej, predovšetkým cyklistickej dopravy
- 6.9.4 podporovať využívanie pozemkov a lesných ciest vo vlastníctve štátu a samospráv na budovanie cyklistických ciest a cykloturistických trás

V oblasti rozvoja nadradenej technickej infraštruktúry

- 7.1.6 rezervovať priestor na výhľadové vybudovanie skupinových kanalizačných systémov
- 7.1.8. vytvárať územnotechnické predpoklady na úpravu a revitalizáciu vodných tokov v čiastkových povodiach Hrona, Ipľa a Slanej; úpravy na vodných tokoch realizovať tak, aby neboli dotknuté záujmy ochrany prírody a krajiny v súlade s platnou legislatívou,
- 7.1.9. rezervovať priestor pre výhľadové malé vodné nádrže, poldre a stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny podľa Plánov manažmentu povodí a schválených ÚPN obcí,
- 7.1.10. zabezpečiť vypúšťanie komunálnych odpadových vôd výstavbou verejnej kanalizácie s ČOV (prípadne iné vhodné spôsoby odvádzania komunálnych odpadových vôd)) v aglomeráciách nad 10.000 ekvivalentných obyvateľov do 31.12.2010 a v aglomeráciách od 2.000 - 10.000 ekvivalentných obyvateľov, ktoré nemajú vybudovanú verejnú kanalizáciu, a v aglomeráciách menších ako 2.000 EO,

v ktorých je vybudovaná verejná kanalizácia bez primeraného čistenia do 31.12.2015 v súlade s platnou legislatívou, ktorou sa ustanovujú požiadavky na kvalitu a kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd,

- 7.1.11 postupne znižovať zaostávanie rozvoja verejných kanalizácií s ČOV za rozvojom verejných vodovodov b) prioritnou výstavbou kanalizácií s ČOV v obciach ležiacich v ochranných pásmach vodárenských zdrojov, ochranných pásmach prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, prípadne v ich blízkosti,
- 7.1.12 v súlade s Plánmi manažmentu povodí zabezpečiť ochranu pred povodňami realizáciou preventívnych opatrení v povodiach, ktoré spomalia odtok vôd z povodia do vodných tokov a zvýšia retenčnú kapacitu územia, výstavbu retenčných nádrží a poldrov, ochranných hrádzí, protipovodňových línií a zariadení na prečerpávanie vnútorných vôd, úpravu vodných tokov a ich nevyhnutnú opravu a údržbu, obnovu inundačných území,
- 7.1.13 v zmysle platnej legislatívy zabezpečiť stanovenie rozsahu inundačných území tokov a pri ich využívaní rešpektovať ustanovenia platnej legislatívy o ochrane pred povodňami
- 7.1.14 akceptovať pásma ochrany verejných vodovodov a verejných kanalizácií v súlade s platnou legislatívou o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, pásma ochrany vodárenských zdrojov v súlade s vodným zákonom, ochranné pásma prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov v súlade so zákonom o prírodných liečivých vodách, prírodných liečivých kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o regulácii v sieťových odvetviach,
- 7.1.15 rešpektovať Plány manažmentu povodia, základných nástrojov na dosiahnutie cieľov vodného plánovania v správnych územiach povodí (čiastkových povodí Hron, Ipeľ, Slaná), ktoré určujú úlohy :
  - v oblasti nakladania s povrchovými a podzemnými vodami s cieľom ich udržateľného využívania,
  - na zlepšovanie stavu útvarov povrchovej a podzemnej vody vrátane vodných ekosystémov,
  - na zabránenie ďalšieho zhoršovania stavu vôd a zabezpečenie ich dobrého stavu,
  - pri ochrane pred povodňami a na zabránenie škodlivých účinkov vôd,
- 7.2.6. rezervovať koridor pre výstavbu vedenia ZVN 2x400 kV v trase Rz Horná Ždáňa - Rz Bystričany, na území Banskobystrického kraja
- 7.2.12 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných elektrických vedení a transformačných staníc v zmysle platnej legislatívy
- 7.3.1. prednostne využívať zemný plyn na zásobovanie lokalít teplom, s cieľom znížiť miestnu záťaž znečistenia ovzdušia,

- 7.3.3 v priestorovom usporiadaní rešpektovať určené ochranné pásma a bezpečnostné pásma jestvujúcich a navrhovaných plynovodov, teplovodov a produktovodov,
- 7.3.5 podporovať rozvoj využívania obnoviteľných zdrojov energie (biomasy, slnečnej, veternej a geotermálnej energie), ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike...
- 7.6.2 v podrobnejších dokumentáciách, resp. v územných plánoch obcí, zabezpečiť lokality pre výstavbu zariadení súvisiacich s budovaním systému na triedenie, recykláciu, zhodnocovanie a zneškodňovanie odpadov

V oblasti sociálnej infraštruktúry

- 8.3.1 rozširovať sieť a štruktúru zariadení sociálnej starostlivosti a sociálnych služieb podľa potrieb okresov paralelne s narastaním podielu občanov odkázaných na sociálnu pomoc a občanov v dôchodkovom veku, ako aj občanov so zdravotným postihnutím, najmä občanov s ťažkým zdravotným postihnutím

V oblasti ochrany a tvorby životného prostredia

- 9.1 Podpora realizácie národných, regionálnych a lokálnych programov zameraných na znižovanie produkcie emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia, ich podrobné rozpracovanie a realizácia v podmienkach Banskobystrického kraja, realizovať a implementovať všetky environmentálne programy a následne ich premietnuť do dokumentácii na nižších úrovniach.
- 9.9 Pri posudzovaní územnotechnických podmienok a projektovej príprave nových trás a zariadení dopravnej infraštruktúry zhodnotiť kvalitu územia a zabezpečiť jeho trvalú ochranu v ich okolí pred hlukom, infrazvukom a vibráciami v zmysle platnej legislatívy.
- 9.10 V rámci spracovania nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie (ÚPN O, ÚPN Z) v jednotlivých oblastiach, podľa účelu ich využitia, určiť stupeň radónového rizika
- 9.11 Pri spracovaní nižších stupňov územnoplánovacej dokumentácie rešpektovať ochranné pásma pohrebísk v súlade s platnou legislatívou

V oblasti zariadení civilnej ochrany

- 12.1. V záujme plnenia úloh a opatrení civilnej ochrany obyvateľstva v oblastiach sídelného rozvoja a priemyselných parkov rešpektovať povinnosť výstavby ochranných stavieb pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v súlade s platnou legislatívou,
- 12.2. Ochranné stavby pre ukrytie obyvateľstva, zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti navrhovať podľa Analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí a budovať ich v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku civilnej ochrany obyvateľstva.

II. Verejnoprospešné stavby

- 7.84. Ostatné stavby súvisiace s ochranou pred povodňami a transformáciou povodňovej vlny a sprietočnením tokov pre zabezpečenie pozdĺžnej kontinuity,

5. Zhodnotenie významu obce v štruktúre osídlenia a požiadavky na riešenie záujmového územia obce

Obec Župkov patrí na základe územno-správneho členenia do okresu Žarnovica a Banskobystrického kraja. Okres Žarnovica má rozlohu 426 km² a 25 242 obyvateľov (SODB 2021). Podľa rozlohy je druhým najmenším a podľa počtu obyvateľov tretím najmenším okresom v kraji. Vznikol rozčlenením pôvodného „veľkého“ okresu Žiar nad Hronom po zmene územnosprávneho členenia v roku 1996.

Podľa Konceptie územného rozvoja Slovenska (KÚRS) riešené územie leží mimo ťažísk osídlenia a významných sídelných a rozvojových osí. V relatívnej blízkosti sa nachádza nitriansko-pohronská sídelná os, ktorá je podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja rozvojovou osou I. stupňa.

Obec Župkov patrí medzi menšie až stredne veľké obce. Je situovaná v bezprostrednej blízkosti okresného mesta Žarnovica (9 km) a v blízkosti mesta Nová Baňa (15 km). Žarnovica a Nová Baňa sú najvýznamnejším spádovým mestami pre obyvateľov obce z hľadiska dochádzky za občianskou vybavenosťou a pracovnými príležitosťami.

Podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja je mesto Žarnovica klasifikované ako centrum štvrtej skupiny. Súčasťou okresu Žarnovica je aj mesto Nová Baňa, ktoré je v sídelnej hierarchii podľa ÚPN VÚC Banskobystrického kraja centrom tretej skupiny, druhej podskupiny.

Vyššiu občiansku vybavenosť (administratíva, školstvo, zdravotníctvo) a bohatšiu ponuku pracovných príležitostí poskytujú mestá Žiar nad Hronom (29 km), Zvolen (51 km) a Banská Bystrica (66 km). Najbližšími sídlami s viac ako 20 tisíc obyvateľmi sú však mestá Nitrianskeho kraja - Partizánske (36 km) a Levice (49 km).

Rozvíja sa aj spolupráca na mikroregionálnej úrovni - v rámci mikroregiónu Kľakovská dolina so sídlom v Horných Hámroch. Súčasťou mikroregiónu, založeného v roku 2003, sú tiež obce Hrabíčov, Ostrý Grúň a Kľak.

Obec Župkov bola v čase uplatňovania strediskovej sústavy osídlenia súčasťou spádového územia strediska miestneho významu Hrabíčov. Z hľadiska riešenia záujmového územia v územnom pláne obce Župkov bude preto relevantné naznačenie väzieb na susediace obce Horné Hámre a Hrabíčov.

6. Základné demografické údaje a prognózy

6.1 Zloženie a vývoj počtu obyvateľstva

Vývoj počtu obyvateľov odzrkadľuje socio-kultúrne, demografické a ekonomické procesy prebiehajúce na úrovni celej spoločnosti, čiastočne je aj odrazom významu obce v štruktúre osídlenia a lokálnych zmien.

Od 2. polovice 19. storočia počet obyvateľov stagnoval, až v poslednej dekáde 19. storočia sa začalo obdobie výrazného rastu, ktoré ukončila II. svetová vojna. Následne sa rastová tendencia obnovila a vyvrcholila v roku 1970, keď obec zaznamenala historické maximum 941 obyvateľov. Neskorší vývoj bol dôsledkom sťahovania obyvateľov do miest (urbanizáciou) za podpory masívnej bytovej výstavby. Do roku 2001 klesol počet obyvateľov až na 728, čo je lokálne minimum. V tomto období dochádza k obratu trendu a počet obyvateľov opätovne rástol. K 31. 12. 2021 mala obec Župkov 861 obyvateľov.

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov v rokoch 1869 – 2021

Rok sčítania obyv.	Počet obyv.
1869	583
1880	596
1890	594
1900	659
1910	785
1921	803
1930	815
1940	837
1948	773
1961	842
1970	941
1980	849
1991	736
2001	728
2011	829
2021	876

Zdroj: Vlastivedný slovník obcí na Slovensku, ŠÚSR

K rastu počtu obyvateľov v posledných rokoch dochádza vďaka migračným i prirodzeným prírastkom. V sledovanom 10-ročnom období rokov 2011 – 2020 došlo k miernemu prirodzenému prírastku (v pomere 93 narodených : 83 zomretých). Pokles miery natality je dôsledkom celkových spoločenských a sociálnych zmien v SR a v celom stredo európskom priestore. Migračná bilancia obce bola v sledovanom období výrazne pozitívna – 223 : 194 obyvateľov v prospech prisťahovaných. Obec by mohla v budúcnosti aj naďalej profitovať z trendu sťahovania obyvateľov z miest na vidiek. Tento trend je najsilnejší v bezprostrednej blízkosti miest, pričom jeho základným predpokladom je dobrá dopravná dostupnosť a kvalitnejšie životné prostredie.

Z hľadiska priestorového rozloženia populácie v riešenom území je v súčasnosti väčšina obyvateľstva (76,7%) sústredená v súvisle urbanizovanom území obce. Zvyšok obyvateľstva pripadá na odľahlejšie miestne časti a osady.

Z hľadiska demografických prognóz má istú výpovednú hodnotu index vitality, definovaný ako podiel počtu obyvateľov v predproduktívnom veku k počtu obyvateľov v poproduktívnom veku, násobený číslom 100. Tento ukazovateľ v roku 2021 dosahoval pomerne priaznivú hodnotu – 108,5. Podľa všeobecnej interpretácie hodnoty nad 100 zaručujú perspektívu rastu počtu obyvateľov prirodzenou menou. Ide teda o mierne progresívny typ populácie.

V budúcnosti do roku 2040 prognózujeme pokračovanie rastu počtu obyvateľov k úrovni okolo 1000 obyvateľov. Skutočný potenciál obce získavať nových obyvateľov migráciou bude závisieť predovšetkým od globálnych vývojových tendencií a lokalizačných faktorov, investičnej aktivity súkromného sektora, ale tiež od samotnej obce, jej rozvojovej politiky, udržania a zlepšenia kvality života v obci, ponuky služieb v obci, odstránenia deficitov infraštruktúry.

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vekových skupín

	2011	2021
Počet trvalo bývajúcich obyvateľov	829	876
z toho muži	415	437
z toho ženy	414	439
Počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14)	134	140
Počet obyvateľov v produktívnom veku	592	607
Počet obyvateľov v poproduktívnom veku	103	129

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2011, 2021

Tab.: Vývoj počtu obyvateľov, narodených, zomretých, prihlásených a odhlásených

Rok	narodení	zomrelí	prihlásení	odhlásení	Počet obyvateľov k 31.12.
2011	11	10	22	18	839
2012	9	13	42	17	860
2013	6	11	19	9	865
2014	5	4	19	13	872
2015	15	12	10	21	864
2016	10	9	29	30	864
2017	12	12	17	23	858
2018	12	8	38	21	879
2019	13	4	27	42	873
2020	10	6	18	27	868
Spolu	93	83	223	194	

Zdroj: ŠÚSR

Tab.: Priestorové rozloženie obyvateľstva

základná sídelná jednotka	spolu - počet	predproduktívny vek	produktívny vek	poproduktívny vek
Župkov	636	113	451	72
Dolné Pecne	140	17	103	20
Frtálov vrch	26	0	21	5
Horné Pecne	27	4	17	6

Zdroj: Štatistický lexikón obcí SR, 2011

Obyvateľstvo je slovenskej národnosti. Slováci podľa údajov z roku 2021 tvoria 91,2% obyvateľov. Významné je aj zastúpenie obyvateľov rómskej národnosti (5,6%). Podľa Atlasu rómskych komunít z roku 2013 bol podiel etnických Rómov až 9,1%.

Z hľadiska náboženského vyznania je štruktúra obyvateľstva homogénna. 72,4% všetkých obyvateľov sa hlási k rímskokatolíckej cirkvi. Iné vierovyznania nie sú významnejšou mierou zastúpené. Miera religiozity dosahuje podpriemerné hodnoty. Bez vyznania bolo 13,6% obyvateľov.

Tab.: Národnostné zloženie obyvateľstva

Národnosť	slovenská	rómska	iná	nezistená
	799	49	9	19

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Tab.: Skladba obyvateľov podľa vierovyznania

Vierovyznanie	rímskokatolícka cirkev	iné	bez vyznania	nezistené
	634	32	119	91

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

6.2 Ekonomická aktivita obyvateľov

Z vekovej skladby a údajov o počte ekonomicky aktívnych vyplýva, že obyvateľstvo má v súčasnosti priemerný potenciál ekonomickej produktivity. Miera ekonomickej aktivity obyvateľov predstavuje 48,6%.

Základom hospodárskej aktivity a zdrojom obživy tunajšieho obyvateľstva bolo od najstarších čias poľnohospodárstvo a lesné hospodárstvo. V dôsledku reštrukturalizácie hospodárstva klesol počet pracovníkov v týchto odvetviach. Súčasne došlo k zvýšeniu podielu zamestnaných v terciárnom sektore. Podľa údajov SODB 2011 najviac obyvateľov pracovalo v terciárnom sektore (služby) – 174 obyvateľov a v sekundárnom sektore (priemysel) – 147 obyvateľov. Relatívne nízky je podiel zamestnancov primárneho sektora (poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo) – 25 obyvateľov.

V obci je v súčasnosti vytvorených do 50 pracovných miest. Zo zamestnanej zložky ekonomicky aktívneho obyvateľstva väčšina odchádza za prácou do okolitých miest

Žarnovica, Nová Baňa, Žiar nad Hronom. Za prácou a štúdiom odchádzalo 295 obyvateľov, čo z počtu ekonomicky aktívneho obyvateľstva predstavovalo až 73,2%. Možnosť získania zamestnania je teda podmienená ochotou cestovať za prácou.

6.3 Bytový fond

V obci je podľa SODB 2021 286 domov, z toho 265 rodinných domov (t.j. 92,7% z domového fondu), 6 bytových domov.

Priemerná obložnosť bytu (počet obyvateľov na 1 byt) dosahovala podľa SODB 2011 hodnotu 3,44 a výrazne prevyšuje priemer SR a priemer za okres Žarnovica. Plošný štandard bytového fondu dosahuje priemerné hodnoty v rámci okresu.

Podiel neobývaných bytov predstavoval podľa SODB 2011 22,3% z celkového počtu bytov a korešponduje s okresným priemerom. Jednou z príčin neobývanosti je horší stavebnotechnický stav bytového fondu v starších objektoch, ktoré nie sú prispôbené súčasným štandardom bývania. Značná časť domov sa však využíva na rekreačné účely ako chalupy.

Vzhľadom vysokej obložnosti bytov možno v budúcnosti očakávať zvýšenie záujmu o novú bytovú výstavbu zo strany individuálnych stavebníkov.

Tab.: Štruktúra bytového fondu

1 obytná miestnosť	2 obytné miestnosti	3 obytné miestnosti	4 obytné miestnosti	5 obytných miestností	6+ obytných miestností	nezistené
29	60	112	45	25	13	10

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

Tab.: Domy podľa obdobia výstavby

do r. 1945	1946 - 1980	1981 - 2000	2001 - 2010	2011 - 2015	Po r. 2016	nezistené
33	179	38	7	2	5	22

Zdroj: Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021

7. Osobitné požiadavky na urbanistickú kompozíciu obce

Kompozičné osi sú dané geomorfologickými pomermi. Hlavnú kompozičnú os reprezentuje potok Kľak a cesta III/2523. Tu sa sformoval aj hlavný uzlový priestor s novšou urbanistickou štruktúrou, kde sa sústreďujú všetky zariadenia občianskej vybavenosti a možno ho tiež definovať ako centrálnu časť obce. Medzi sekundárne kompozičné osi sa zaraďujú doliny sformované Župkovským potokom a Pecnianským potokom. Tu sa nachádza tradičná zástavba a rozptýlené osídlenie.

Hlavné dominanty obce sú novodobého charakteru a reprezentujú ich objekty občianskeho vybavenia – najmä hlavná školská budova, kostol a 4-podlažné bytové domy. V

urbanisticko-architektonickej štruktúre obce sa ojedinele zachovali objekty ľudovej architektúry so štítom do ulice, s hospodárskymi stavbami.

Požiadavky na kompozičné formovanie obce

- 1) rozvinúť predovšetkým pôsobenie hlavnej kompozičnej osi
- 2) prirodzene nadviazať na existujúcu kompozično-organizačnú osnovu obce
- 3) pri vymedzení nových rozvojových plôch na zástavbu sledovať kompaktnosť pôdorysu obce (najmä na hlavnej kompozičnej osi v súvisle urbanizovanom území obce)
- 4) odporúčať komplexnú revitalizáciu a dobudovanie centrálnej časti obce, vrátane úpravy a dotvorenia verejných priestranstiev
- 5) rešpektovať limity prírodného charakteru (topografické pomery - reliéf, vodné toky, zosuvy) a antropogénneho charakteru (cesty III. triedy, siete technickej infraštruktúry)
- 6) navrhovanú uličnú sieť vhodne prepojiť s existujúcou uličnou sieťou
- 7) rešpektovať vidiecky charakter zástavby, najmä jej výškovú hladinu a urbanistickú mierku jednotlivých objektov
- 8) regulovať maximálnu výšku zástavby za účelom zachovania konzistentnosti urbanistickej štruktúry
- 9) zväziť potrebu regulácie oplotenia v zástavbe (maximálnu výšku, prípadne ďalšie parametre), strešnej krajiny a pod.
- 10) navrhnuť výstavbu na nezastavaných prielukách v uličnej fronte s cieľom vytvorenia kontinuálneho uličného priestoru

8. Osobitné požiadavky na obnovu, prestavbu a asanáciu obce

V zástavbe je značný podiel starších domov, z nich časť je pre nevyhovujúci stavebno-technický stav nevhodná pre trvalé bývanie. Nachádzajú sa najmä v rozptýlenom osídlení.

Z hľadiska obnovy, prestavby a asanácií budú v návrhu územného plánu obce Župkov zapracované nasledujúce požiadavky:

- 1) neuvažovať o rozsiahlych plošných asanáciách stavebného fondu (v historickej zástavbe asanácie povoliť len v prípade staticky narušených stavieb)
- 2) odporúčať postupnú rekonštrukciu a prestavbu staršieho bytového fondu a umožniť jeho prípadné využitie aj pre rekreačné funkcie
- 3) stanoviť záväzné regulatívy intenzity využitia, ktoré budú určujúce pri zámeroch rekonštrukcie a rozširovania existujúceho bytového fondu formou dostavieb a nadstavieb

9. Požiadavky na riešenie rozvoja nadradených a miestnych systémov dopravy a technického vybavenia

9.1 Verejné dopravné vybavenie

Riešeným územím prechádza cesta III/2523 Horné Hámre – Župkov – Kľak a cesta III/2524 do Horného Župkova.

Zariadenia a líniové stavby iných druhov dopravy sa v území nenachádzajú. Najbližšia železničná stanica je v Žarnovici, na trati č. 121 Palárikovo – Hronská Dúbrava. Najbližšie letisko, zaradené do kategórie medzinárodných letísk, je na Sliači.

Kostru dopravnej siete obce Župkov a os zastavaného územia tvoria cesty III. triedy, na ktoré sa napájajú miestne cesty. Ide zväčša o cesty najnižšej funkčnej triedy, ktoré je možné klasifikovať ako upokojené cesty a zjazdne chodníky funkčnej triedy D1. Miestne cesty v obci sú spevnené, prevažne asfaltové. Rozptýlené osady sú prístupné sieťou účelových ciest, zväčša spevnených.

Chodníky sú vybudované len na kratšom úseku pozdĺž cesty III/2523 zastavaným územím obce, inde chýbajú. Cyklistické chodníky tiež nie sú vybudované. Vyznačené sú len cyklotrasy po cestách III. triedy a lesných cestách.

Verejné plochy statickej dopravy sa nachádzajú v ťažiskových priestoroch pri zariadeniach občianskej vybavenosti (väčšie parkovisko je pri obecnom úrade) a pri bytových domoch. Pre odstavovanie motorových vozidiel sa ďalej využívajú pridružené priestory ciest - zatravnené krajnice. Odstavné plochy pre rodinné domy sú zabezpečované na pozemkoch rodinných domov – v garážach alebo na spevnených plochách.

Verejná hromadná doprava je realizovaná výlučne autobusovou dopravou. Celkovo možno spojenie verejnou dopravou hodnotiť ako vyhovujúce. V pracovných dňoch zabezpečuje priame spojenie do okresného mesta 15 párov spojov. V obci je deväť autobusových zastávok.

Požiadavky na riešenie rozvoja nadradených a miestnych systémov dopravy

- 1) rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v zastavanom území v kategórii MZ 8,5(8,0)/50 a vo funkčnej triede B3 a v kategórii C 7,5/70 mimo zastavaného územia
- 2) navrhnúť nové miestne cesty, resp. predĺženie existujúcich ciest pre dopravné napojenie nových rozvojových plôch
- 3) odporúčať rekonštrukciu, smerové a šírkové úpravy nevyhovujúcich úsekov miestnych ciest, vrátane účelových ciest obsluhujúcich rozptýlené osídlenie (najmä v časti Horný Župkov)

- 4) miestne cesty navrhované a na rekonštrukciu, ako aj ďalšie verejné dopravné vybavenie definovať ako verejnoprospešné stavby
- 5) navrhnuť dobudovanie chodníkov v zastavanom území obce – pozdĺž prieťahu cesty III/2523 zastavaným územím obce
- 6) v rámci návrhu miestnych ciest vyšších funkčných tried počítať aj s výstavbou chodníkov
- 7) navrhnuť cyklistické trasy pre rozvoj cykloturistiky a cyklickej dopravy
- 8) cyklistické a pešie trasy navrhnuť a vyznačiť v širších súvislostiach k riešenému územiu
- 9) nenavrhovať podľa možností ekonomicky neefektívne riešenie systému obslužných ciest s jednostrannou zástavbou
- 10) navrhnuť šírkové usporiadanie miestnych ciest v súlade s platnou STN (v súčasnosti STN 73 6110)
- 11) klasifikovať navrhované i existujúce miestne cesty podľa funkčných tried v zmysle platných STN (v súčasnosti STN 73 6110 a STN 73 6101)
- 12) vyznačiť pešiu dostupnosť zastávok hromadnej dopravy
- 13) posúdiť potrebné kapacity statickej dopravy a podľa potreby navrhnuť nové odstavné plochy a parkoviská v zmysle platnej STN (v súčasnosti STN 73 6110)
- 14) dodržiavať a v grafickej časti vyznačiť hranice ochranného pásma ciest III. triedy mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov)
- 15) prípadné križovanie ciest a inžinierskych sietí s vodnými tokmi technicky riešiť v súlade s platnou STN (v súčasnosti STN 73 6822)
- 16) vychádzať z aktuálnych stratégií v oblasti dopravy (osobitne z Národnej stratégie rozvoja cyklickej dopravy a cykloturistiky v SR, plánovacích dokumentov samosprávneho kraja v oblasti dopravy a i.)

9.2 Verejné technické vybavenie – vodné hospodárstvo

Zásobovanie vodou

Obec Župkov má vybudovaný verejný vodovod, z ktorého je zásobovaných 80% obyvateľov. Ťažisková (dolná) časť obce je napojená na verejný vodovod v správe Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti, a.s. a vodovod v časti Horný Župkov je v správe obce. Rozptýlené osídlenie je pitnou vodou zásobované individuálne, z vlastných vodných zdrojov alebo súkromných vodovodov.

Požiadavky na riešenie koncepcie zásobovania vodou

- 1) navrhnuť zabezpečenie kvantitatívne i kvalitatívne vyhovujúceho hromadného zásobovania obyvateľstva obce pitnou vodou podľa požiadaviek vyhlášky č.

247/2017 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou a vyhlášky č. 100/2018 Z.z. o obmedzovaní ožiarenia obyvateľov z pitnej vody, z prírodnej minerálnej vody a z pramenitej vody

- 2) rešpektovať existujúce potrubia verejného vodovodu a ďalšie objekty vodovodnej siete
- 3) rešpektovať ochranné pásma existujúcich vodovodných potrubí v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov)
- 4) navrhnuť vybudovanie rozvodov vody pre navrhované rozvojové plochy
- 5) preferovať zokruhovanie navrhovaných a existujúcich rozvodov vody pre efektívnu prevádzku systému
- 6) v návrhu vypracovať bilancie potrieb vody pre existujúcu a navrhovanú výstavbu

Odvádzanie a likvidácia odpadových vôd

V obci Župkov nie je vybudovaná splašková kanalizácia. Odpadové vody sa zhromažďujú do žump, septikov a domových ČOV a sú likvidované individuálne vlastníckmi nehnuteľnosťami.

Dažďové vody sú odvádzané povrchovo, prirodzeným vsakom cez priepustné vrstvy, rigolmi a priekopami.

Požiadavky na riešenie koncepcie odkanalizovania

- 1) navrhnuť vybudovanie splaškovej kanalizácie v celej obci, s napojením na čistiareň odpadových vôd
- 2) odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon o vodách č. 364/2004 Z.z. a nariadenie vlády SR č. 269/2010 Z.z., ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd)
- 3) uviesť bilancie množstva splaškových vôd pre súčasný stav a návrh
- 4) v riešení umožniť zdržanie dažďových vôd z rozvojových plôch v území vsakom do podlažia

9.3 Verejné technické vybavenie – energetika

Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Župkov je zásobovaná elektrickou energiou odbočkami zo vzdušných vedení VN 22 kV z elektrizačnej siete SSE-D, a. s. Z elektrických vedení VN 22 kV odbočujú vonkajšie prípojky k transformačným staniciam. Riešené územie križujú elektrické vedenia VVN 110 kV.

Požiadavky na riešenie koncepcie zásobovania elektrickou energiou

- 1) rezervovať koridor pre výstavbu vedenia ZVN 2x400 kV v trase Rz Horná Žďáňa - Rz Bystričany (v zmysle nadradenej ÚPD)
- 2) rešpektovať elektrické vedenia VVN 110 kV
- 3) na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce bilancovať predpokladané nároky na spotrebu elektrickej energie
- 4) uvažovať s efektívnym využitím existujúcich bilančných zdrojov s uprednostnením kapacitnej úpravy transformačných staníc pred zahusťovaním novými transformačnými stanicami
- 5) v prípade nepostačujúcich kapacít existujúcich zariadení navrhnuť nové vedenia VN a trafostanice pre zásobovanie elektrickou energiou nových rozvojových plôch
- 6) umiestnenie navrhovaných trafostaníc riešiť tak, aby NN vývody z jednotlivých trafostaníc nepresahovali dĺžku 350 m
- 7) navrhovať transformačné stanice v zastavanom území s vnútorným vyhotovením (kioskové alebo murované) s výkonom do 630 kVA
- 8) navrhovať elektrické siete VN a NN v zastavanom území ako káblové vedenia uložené v zemi
- 9) pri umiestňovaní zástavby alebo iných činností v blízkosti energetických zariadení rešpektovať ochranné pásma existujúcich energetických zariadení v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov)

Zásobovanie plynom

Zdrojom zásobovania zemným plynom je regulačná stanica RS 3000 Horné Hámre, ktorá slúži aj pre zásobovanie obcí Župkov, Hrabičov, Ostrý Grúň, Kľak a mesta Žarnovica.

V obci sa nachádza strednotlaková plynovodná distribučná sieť s maximálnym prevádzkovým tlakom do 400 kPa. Je budovaná z materiálu oceľ, polyetylén.

Požiadavky na riešenie koncepcie zásobovania plynom

- 1) navrhnuť zásobovanie plynom rozšírením siete strednotlakových plynovodov do nových rozvojových plôch bývania
- 2) na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce spracovať bilancie hodinových potrieb a ročných potrieb zemného plynu
- 3) pri umiestňovaní zástavby alebo iných činností v blízkosti existujúcich plynovodov rešpektovať ich ochranné a bezpečnostné pásma v zmysle zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- 4) energetickú bilanciu a návrh spotreby zemného plynu stanoviť na základe platných technických podmienok prevádzkovateľa distribučnej siete

- 5) návrh spotreby (hodinovej a ročnej) zemného plynu rozdeliť pre jednotlivé rozvojové plochy

Zásobovanie teplom

Objekty obytných objektov, podnikateľských aktivít a občianskej vybavenosti využívajú ako zdroj tepla potrebného pre účely kúrenia, varenia a prípravu teplej úžitkovej vody prevažne zemný plyn. V rozptýlenom osídlení, ktoré nie je plynofikované, sa využívajú prevažne pevné palivá (drevo, uhlie, biomasu), v menšej miere aj elektrická energia.

Požiadavky na riešenie koncepcie zásobovania teplom

- 1) počítať s výrobou tepla pre účely kúrenia a prípravu teplej úžitkovej vody prevažne zo zemného plynu, ale uvažovať aj s miestnou výrobou tepla, prípadne i elektrickej energie využitím obnoviteľných zdrojov (biomasa, slnečná energia)

9.4 Verejné technické vybavenie – telekomunikačné a informačné siete

Miestna telekomunikačná sieť je realizovaná podzemným i vzdušným vedením. Je zabezpečená z miestnej digitálnej ústredne.

Územie je čiastočne pokryté signálom mobilných operátorov, nevyhovujúce pokrytie je hlavne v odľahlejších polohách. Pokrytie internetom je zabezpečované prostredníctvom telekomunikačných operátorov a lokálnych poskytovateľov bezdrôtového pripojenia. V obci je zriadený miestny rozhlas. Ústredňa je umiestnená v budove obecného úradu.

Požiadavky na riešenie telekomunikačných a informačných sietí

- 1) na základe urbanistickej koncepcie rozvoja obce spracovať bilancie požadovaných kapacít na rozšírenie miestnej telefónnej siete
- 2) uvažovať s napojením navrhovaných rozvojových plôch na verejnú telekomunikačnú sieť zemnými káblovými rozvodmi
- 3) pri riešení zohľadniť a rešpektovať existujúce telekomunikačné vedenia, zariadenia a objekty verejnej telekomunikačnej siete, ako aj ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách)

10. Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny, kultúrneho dedičstva, na ochranu prírodných zdrojov a ložísk nerastov

10.1 Požiadavky na ochranu prírody a tvorbu krajiny a na zabezpečenie ekologickej stability územia

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne maloplošné ani veľkoplošné chránené územia prírody, chránené stromy ani chránené územia sústavy chránených území Natura 2000.

V celom katastrálnom území platí 1. stupeň ochrany podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. V rôznom stupni rozptýlenia sú na trvalých trávnych porastoch evidované biotopy národného významu a európskeho významu.

Riešenie územného plánu obce Župkov bude vychádzať z nasledujúcich požiadaviek na zabezpečenie ekologickej stability územia:

- 1) rešpektovať prvky regionálneho územného systému ekologickej stability – biokoridory regionálneho významu
- 2) premietnuť do návrhu územného plánu obce návrhy krajinnoekologického plánu obce a prvkov miestneho územného systému ekologickej stability, prípadne navrhnuť ďalšie prvky
- 3) navrhnuť ekostabilizačné opatrenia a ekostabilizačné prvky v zastavanom území i mimo zastavaného územia obce
- 4) rešpektovať ekologicky významné segmenty krajiny ako lesné porasty a trvalé trávne porasty s biotopmi národného a európskeho významu, vodné toky

10.2 Požiadavky na ochranu prírodných zdrojov a ložísk nerastov

V riešenom území sa nenachádzajú žiadne výhradné ložiská, dobývacie priestory, ložiská nevyhradených nerastov ani prieskumné územia.

10.3 Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva

Katastrálne územie obce Župkov ani jeho časti neboli vyhlásené za pamiatkovo chránené územie. Na území obce Župkov sa nenachádzajú nehnuteľné národné kultúrne pamiatky evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF). Nachádzajú sa tu však pamiatky s historickými a kultúrnymi hodnotami, ktoré je potrebné rešpektovať, zachovať a chrániť:

- kostol Nanebovstúpenia panny Márie z roku 1994
- kaplnka Povýšenia svätého Križa – č. 281 (v lokalite Melišovec)
- budova požiarnej zbrojnice z roku 1947
- ľudová drevenica – dom č. 140 (využívaná ako obecné múzeum)

Ďalej je z hľadiska ochrany kultúrneho dedičstva potrebné:

- 1) pri obnove, dostavbe a novej výstavbe zohľadniť historický pôdorys a parceláciu, mierku pôvodnej štruktúry zástavby, uličnú zastavovaciu čiaru, objemovo-priestorové riešenie (s preferenciou šikmých striech), typ zástavby, osobitne v rozptýlenej zástavbe
- 2) vylúčiť mimo centra výškovú zástavbu, plytké a ploché strechy
- 3) zachovať charakter zástavby obce a jej typickú panorámu, ako aj charakter a historickú urbanistickú štruktúru rozptýleného osídlenia v lokalitách Pecno, Frtálov vrch. Horný Župkov

- 4) zachovať urbanistickú štruktúru v okrajových častiach obce a okolo kaplnky na návrší
- 5) rešpektovať ešte zachované špecifické stavby ľudovej architektúry, akcent kaplnky
- 6) rešpektovať ďalšie požiadavky Krajského pamiatkového úradu¹

V katastrálnom území Župkov sú evidované archeologické nálezy a náleziská – napr. v polohe Hôrka (nález novovekých mincí). Z dôvodu možnej existencie archeologických nálezov na celom riešenom území musia byť v jednotlivých etapách realizácie a uplatňovania územného plánu v praxi splnené podmienky v zmysle stavebného zákona a platnej legislatívy v oblasti pamiatkovej ochrany (v súčasnosti zákon č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, osobitne § 36, ods. 2 a 3).²

11. Požiadavky z hľadiska ochrany trás nadradených systémov dopravného a technického vybavenia územia

Z hľadiska ochrany trás (nadradených) systémov dopravného vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať cestné ochranné pásma ciest III. triedy 20 m mimo zastavaného územia obce, vymedzeného platným územným plánom obce v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb.)

Z hľadiska ochrany trás (nadradeného) technického vybavenia územia je potrebné v riešenom území rešpektovať požiadavky na ochranné a bezpečnostné pásma existujúceho aj navrhovaného technického vybavenia:

- 1) ochranné pásma vonkajšieho nadzemného / podzemného elektrického vedenia, ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
- 2) ochranné pásma a bezpečnostné pásma strednotlakového plynovodu v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 251/2012 Z. z. o energetike a o zmene a doplnení niektorých zákonov)
- 3) ochranné pásma telekomunikačných vedení, zariadení a objektov verejnej telekomunikačnej siete v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 452/2021 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov)

---

¹ podľa stanoviska KPUBB-2022/20755-3/92141/MAR,RUS zo dňa 07.11.2022

² V prípade realizácie zemných prác v katastrálnom území obce Župkov je z hľadiska ochrany archeologických nálezov a nálezísk potrebné ku realizácii každej pripravovanej stavebnej činnosti ako aj rekonštrukcii historických objektov, ktorá predpokladá zemné práce na predmetnom území vyžiadať si vyjadrenie Krajského pamiatkového úradu Banská Bystrica. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica bude posudzovať každý projekt jednotlivo z hľadiska prípustnosti prác a nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum.

- 4) ochranné pásmo vodovodu a kanalizácie: 1,8 m od osi potrubia – pri priemere potrubia do 500 mm vrátane v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov)

12. Požiadavky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami, civilnej ochrany obyvateľstva

12.1 Požiadavky v záujme obrany štátu

Vojenské objekty a podzemné inžinierske siete vojenskej správy nie sú v záujmovom priestore evidované a vojenská správa tu nemá žiadne územné požiadavky.

12.2 Požiadavky v záujme požiarnej ochrany

Ulice v zastavanom území sú pokryté verejným vodovodom. Je tu hasičská zbrojnica s primeraným vybavením a funkčný dobrovoľný hasičský zbor. Požiarne stanice Hasičského a záchranného zboru MV SR sa nachádzajú v Novej Bani a v Žiari nad Hronom.

V záujme zabezpečenia požiarnej ochrany budú v návrhu územného plánu obce Župkov zapracované nasledujúce požiadavky:

- 1) navrhnuť zdroje vody pre hasenie požiarov a zásobovanie požiarou vodou z verejného vodovodu, aj v nových rozvojových plochách
- 2) riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade s platnou legislatívou v oblasti požiarnej ochrany (v súčasnosti zákon č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarom v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 94/2004 Z. z., ktorou sa ustanovujú technické požiadavky na protipožiarnu bezpečnosť pri výstavbe a pri užívaní stavieb, vyhláška č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov)

12.3 Požiadavky v záujme ochrany pred povodňami

Zastavaným územím obce tečie potok Kľak. Riešeným územím ďalej tečú jeho prítoky Župkovský potok, po okraji k.ú. Uhliarsky potok, ako aj ďalšie drobné vodné toky (Belanov, Pelko/Pecniarsky, Debnárov, Lavrov). Na miestnych vodných tokoch nie je vysledované inundačné územie ani nie sú určené záplavové čiary.

V záujme zabezpečenia ochrany pred povodňami budú v návrhu územného plánu obce Župkov zapracované nasledujúce požiadavky:

- 1) počítať s protipovodňovými úpravami koryta vodného toku Kľak a ďalších vodných tokov

- 2) v bezprostrednej blízkosti vodného toku Kľak nenavrhovať novú výstavbu
- 3) rešpektovať ochranné pásma vodných tokov v súlade s platnou STN (v súčasnosti STN 75 2102) a pobrežné pozemky, vrátane oprávnení vstupovať na pobrežná pozemky, ktoré slúžia ako manipulačné pásmo pri vykonávaní správy a údržby koryta toku, resp. ako priestorová rezerva pre realizáciu prípadných protipovodňových opatrení (v súčasnosti podľa vodného zákona č. 364/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov)
- 4) pri návrhu krajinnoekologických opatrení uvažovať s opatreniami na zvýšenie retenčnej schopnosti krajiny a spomaľovanie odtoku povrchových vôd, s protieróznymi opatreniami
- 5) navrhnuť protipovodňové opatrenia na ochranu zastavaného územia obce (dažďové rigoly, odstraňovanie nánosov z vodných tokov ...)
- 6) rozvojové aktivity navrhovať v súlade s platnou legislatívou v oblasti ochrany pred povodňami (v súčasnosti zákon č. 7/2010 Z. z. o ochrane pred povodňami)
- 7) rešpektovať navrhovanú vodnú nádrž Horné Hámre na Kľakovskom potoku (etapa výhľad)

12.4 Požiadavky v záujme civilnej ochrany

V obci v súčasnosti nie sú vybudované žiadne väčšie zariadenia civilnej ochrany. Ukrytie obyvateľov je riešené formou jednoduchých úkrytov budovaných svojpomocne. Časť objektov v obci je podpivničená, pivničné priestory môžu slúžiť pre ukrytie obyvateľstva. Siréna pre varovanie obyvateľstva je pri obecnom úrade. Obec Župkov spadá už mimo oblasti ohrozenia, vyplývajúcej z umiestnenia jadrového zariadenia atómovej elektrárne Mochovce (t.j. do pásma od 5 do 20 km od zdroja).

Pri riešení požiadaviek civilnej ochrany v územnom pláne obce Župkov, ako aj v nadväzujúcej dokumentácii, je potrebné postupovať v zmysle platnej legislatívy v oblasti civilnej ochrany (v súčasnosti zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, vyhláška č. 314/1998 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).

13. Požiadavky na riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce

Pre riešenie priestorového usporiadania a funkčného využívania územia obce v návrhu územného plánu obce Župkov sú nasledujúce požiadavky:

- 1) vymedziť vhodné plochy pre ďalší územný rozvoj obce s dostatočnou kapacitou do konca návrhového obdobia, prípadne naznačiť priestorové možnosti pre výstavbu vo výhľadovom období
- 2) navrhnuté plochy pre novú výstavbu umiestniť v polohách s dobrou dopravnou dostupnosťou
- 3) prednostne využiť priestorové rezervy v rámci zastavaného územia obce, prípadne v priamej nadväznosti na existujúce zastavané územie
- 4) rozvíjať jednotlivé funkcie vo vhodnom vzájomnom pomere, s orientáciou najmä na rozvoj bývania a rekreácie
- 5) rešpektovať existujúce funkčné zónovanie obce – nenavrhovať nové plochy pre výrobu v rámci obytného územia, resp. v bezprostrednom kontakte s obytným územím
- 6) návrh zástavby optimalizovať s ohľadom na ekonomické zabezpečenie obsluhy dopravnou a technickou infraštruktúrou
- 7) rešpektovať priestorové obmedzenia pre výstavbu vyplývajúce z prítomnosti dopravných a inžinierskych stavieb a ich ochranných pásiem (cesty III. triedy, elektrické vedenia VN)
- 8) zohľadňovať v riešení požiadavky bezbariérovosti pri stavbách užívaných osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu – počítať s prístupom do každej stavby na úrovni územnoplánovacej koncepcie, ako aj pri projektovaní v následných stupňoch dokumentácie v zmysle platnej legislatívy
- 9) stanoviť zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v súlade s § 12, ods. 6 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii
- 10) realizáciu nových obytných a rekreačných plôch v celom území obce podmieniť vybudovaním dopravnej a technickej infraštruktúry s dostatočnou kapacitou a v predstihu pred rozvojom územia

14. Požiadavky na riešenie bývania, občianskeho vybavenia, sociálnej infraštruktúry a výroby

14.1 Bývanie

Bývanie je hlavnou funkciou v riešenom území. Bytový fond tvorí zväčša tradičná zástavba rodinných domov. Zastúpené sú aj bytové domy.

Požiadavky na riešenie bývania

Pre riešenie rozvoja bývania v návrhu územného plánu obce Župkov stanovujeme nasledujúce požiadavky:

- 1) pri dimenzovaní rozvojových plôch pre bývanie reflektovať záujem o výstavbu rodinných domov v obci
- 2) uvažovať s pokračovaním trendu znižovania obložnosti bytového fondu
- 3) využiť pre obytnú výstavbu aj územné rezervy v rámci zastavaného územia – v prielukách medzi rodinnými domami
- 4) navrhnuť plochy primárne pre výstavbu rodinných domov, ale umožniť aj výstavbu nájomných bytových domov
- 5) odporúčať rekonštrukciu existujúceho bytového fondu, ktorý je v nevyhovujúcom stavebnotechnickom stave
- 6) rešpektovať požiadavky na hygienickú kvalitu bývania dodržiavaním ochranných pásiem od zariadení dopravnej a technickej vybavenosti

14.2 Občianska vybavenosť a sociálna infraštruktúra

Občianska vybavenosť je čiastočne vybudovaná na úrovni základnej vybavenosti. Zariadenia občianskej vybavenosti sú lokalizované pri ceste III/2523.

Nekomerčnú občiansku vybavenosť reprezentuje základná škola s materskou školou, spoločenský dom s obecným úradom, rímskokatolícky kostol, cintorín s domom smútku. Cintorín nemá dostatočnú priestorovú rezervu pre pochovávanie.

Základná škola je plnotriedna (pre 1-9. ročník) a navštevujú ju aj žiaci z okolitých obcí Kľakovskej doliny. Materská škola je jednotriedna. Sú situované v spoločnom areáli, ktorý zahŕňa aj školskú jedáleň, školský klub, ihrisko a telocvičňu.

V obci nie sú žiadne zdravotnícke zariadenia ani zariadenia sociálnych služieb. Obyvatelia využívajú služby zdravotníckych zariadení v mestách Žarnovica a Nová Baňa; najbližšia nemocnica je v Žiari nad Hronom.

Zo zariadení komerčnej občianskej vybavenosti je v obci pošta, maloobchodná predajňa potravín, pohostinské (reštauračné) zariadenie.

Požiadavky na riešenie občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

Pre riešenie rozvoja občianskej vybavenosti v návrhu územného plánu obce Župkov stanovujeme nasledujúce požiadavky:

- 1) návrh občianskej vybavenosti z hľadiska kapacít a štruktúry zariadení zosúladiť s návrhom rozšírenia obytného územia
- 2) vymedziť centrálnu zónu obce a definovať ju ako územie so zastúpením funkcií bývania i občianskeho vybavenia
- 3) koncentrovať zariadenia občianskeho vybavenia celoobecného významu do centrálnej zóny obce
- 4) odporúčať rekonštrukciu a modernizáciu verejných budov
- 5) navrhnuť plochu pre rozšírenie cintorína
- 6) zvážiť vhodnosť lokalizácie zariadenia pre seniorov v obci (denného stacionára)
- 7) pri stanovovaní regulatívov umožniť prípadnú lokalizáciu zariadení služieb a občianskeho vybavenia v rámci obytného územia

14.3 Výroba a hospodárska základňa

Poľnohospodársku výrobu v k.ú. Župkov realizujú samostatne hospodáriaci roľníci. Sekundárny sektor (priemyselná, resp. nepoľnohospodárska výroba) nie je zastúpený (okrem drobných živnostníkov, píly). Plochy výrobných areálov sa v obci nenachádzajú.

Požiadavky na riešenie výroby a hospodárskej základne:

Pre riešenie rozvoja výroby v návrhu územného plánu obce Župkov stanovujeme požiadavky:

- 1) pri stanovovaní regulatívov umožniť prípadnú lokalizáciu drobných remeselných prevádzok bez negatívneho vplyvu na životné prostredie v rámci obytného územia
- 2) zvážiť vhodnosť vymedzenia výrobného územia, resp. územia určeného pre podnikateľské aktivity výrobných služieb
- 3) regulovať chov hospodárskych zvierat so stanovením limitu pre drobných chov v zástavbe obce

14.4 Rekreačia, šport a cestovný ruch

Obec je z hľadiska rozvoja cestovného ruchu situovaná v atraktívnom prostredí. V centre obce sa nachádza rekreačné zariadenie Riečky, ktoré slúži na prechodné ubytovanie v chatkách a príslušná reštaurácia Koliba. V tradičnej drevenici je obecné múzeum. Nie sú tu vyznačené pešie turistické chodníky ani vybudované samostatné cyklotrasy. Vyznačené sú cyklistické trasy po existujúcich cestách pre horské bicykle (Horné Hámre – Klak, Ostrý Grúň – Píla, Župkov - spojka) a náučné chodníky Tedradymit a Po stopách železnice Klakovskou dolinou.

Pre účely chalupárskej rekreácie sa využíva značná časť staršieho bytového fondu v obci a v rozptýlenom osídlení.

Pre športové aktivity obyvateľov obce sa využívajú futbalové ihrisko, ihriská a telocvičňa v rámci ZŠ; sú tu tiež detské ihriská.

Požiadavky na riešenie rekreácie a cestovného ruchu

Pre riešenie rozvoja rekreácie v návrhu územného plánu obce Župkov stanovujeme požiadavky:

- 1) rozvíjať rekreačný potenciál obce, založený primárne na agroturistike, cykloturistike, chalupárskej rekreácii
- 2) v rozptýlenom osídlení počítať v rámci prípustného funkčného využívania s chalupárskou rekreáciou, agroturistikou
- 3) zvážiť vhodnosť vymedzenia plôch pre výstavbu rekreačných stavieb (za podmienky nízkej intenzity zástavby a lokalizácie v nadväznosti na cesty, existujúce usadlosti)
- 4) počítať s rekonštrukciou a vybudovaním športových ihrísk, oddychových priestranstiev
- 5) navrhnuť miestne cyklistické a cykloturistické trasy a chodníky v katastrálnom území s prepojením na okolité sídla
- 6) počítať s vytvorením a dotvorením plôch oddychových priestranstiev s verejnou zeleňou
- 7) v regulačných podmienkach umožniť výstavbu doplnkovej infraštruktúry turistických a náučných trás, ako napr. prístreškov, odpočívadiel, rozhľadne

15. Požiadavky z hľadiska životného prostredia a určenie požiadaviek na hodnotenie z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie

Územný plán obce Župkov bude zdôrazňovať význam nasledujúcich opatrení pre zlepšenie životného prostredia:

- 1) návrh ďalšieho rozvoja obce koncipovať v súlade s princípmi udržateľného rozvoja
- 2) pri návrhu rozvoja zohľadňovať všetky zložky životného prostredia riešeného územia (voda, ovzdušie, pôda, biotická zložka)
- 3) navrhnuť rozšírenie verejného vodovodu s cieľom zabezpečiť kvantitatívne i kvalitatívne vyhovujúce hromadné zásobovanie obyvateľstva obce pitnou vodou
- 4) navrhnuť vybudovanie celoobecnej splaškovej kanalizácie s čistením odpadových vôd

- 5) prispieť k udržaniu kvality ovzdušia návrhom plynofikácie v navrhovaných nových rozvojových plochách
- 6) regulovať rozvoj obce tak, aby sa eliminovalo možné nežiaduce ovplyvňovanie chránených funkcií (bývanie, šport a rekreácia) prevádzkami nadmerne zafažujúcimi životné prostredie hlukom, emisiami škodlivín a pachov
- 7) navrhnuť revitalizáciu a novú výsadbu sídelnej zelene, vrátane funkčnej uličnej zelene
- 8) zapracovať do návrhu ekostabilizačné opatrenia a opatrenia na zlepšenie kvality životného prostredia,
- 9) zabezpečiť ochranu pôdy návrhom protierózných opatrení
- 10) navrhnuť opatrenia na zadržanie a spomalenie odtoku vody z krajiny
- 11) rešpektovať existujúce hydromelioračné zariadenia - odvodenia
- 12) pri lokalizácii výstavby rešpektovať ochranné pásma sietí a zariadení dopravnej a technickej infraštruktúry
- 13) rešpektovať ochranné pásmo cintorína - 50 m od hranice pozemku pohrebiska (v zmysle VZN obce Župkov č. 2/2020)
- 14) uvažovať s vybudovaním zberného dvora
- 15) odporúčať odstraňovanie drobných skládok odpadov
- 16) odporúčať likvidáciu invázií rastlín
- 17) rešpektovať opatrenia programu odpadového hospodárstva kraja a programu odpadového hospodárstva obce a príslušného VZN obce o odpadoch a nakladaní s odpadmi, ako aj platnú legislatívu v oblasti odpadového hospodárstva (v súčasnosti zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláška č. 371/2015 Z.z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o odpadoch)
- 18) pri navrhovaní usporiadania územia vzhľadom k obytnej zástavbe rešpektovať platnú legislatívu v oblasti ochrany pred hlukom (v súčasnosti vyhláška č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hladinách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí)
- 19) pri navrhovaní novej bytovej výstavby dodržiavať platnú legislatívu v oblasti radiačnej ochrany (v súčasnosti zákon č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 87/2018 Z.z. o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhláška č. 98/2018 Z.z.)
- 20) navrhnuť opatrenia, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na sídelné prostredie, ktoré vyplývajú zo Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácie

16. Osobitné požiadavky z hľadiska ochrany pôdy

Z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov bude návrh územného plánu obce Župkov naplňať nasledujúce požiadavky:

- 1) využívať pre účely novej výstavby najmä disponibilné plochy v rámci zastavaného územia a plochy priamo nadväzujúce na zastavané územie obce
- 2) minimalizovať zábery najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy
- 3) pri návrhu nových plôch pre výstavbu nenarušiť ucelenosť honov a neťažiť obhospodarovanie poľnohospodárskej pôdy
- 4) minimalizovať zábery lesných pozemkov
- 5) rešpektovať ochranné pásmo lesa – 50 m od hranice lesného pozemku v zmysle platnej legislatívy (v súčasnosti zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov)
- 6) podporovať riešenie problému erózie na poľnohospodárskej pôde návrhom výsadby protieróznych pásov
- 7) rešpektovať platnú legislatívu v oblasti ochrany poľnohospodárskej pôdy ustanovenia (v súčasnosti zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov)
- 8) vyhodnotiť dôsledky stavebných zámerov a iných návrhov na poľnohospodárskej pôde

17. Požiadavky na riešenie vymedzených častí územia obce, ktoré je potrebné riešiť s podrobnosťou územného plánu zóny

Podľa stavebného zákona môže územný plán obce vymedziť plochy, pre ktoré bude nutné obstať územný plán zóny. Nie sú požiadavky na podrobnejšie riešenie v územnom pláne zóny.

18. Požiadavky na určenie regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Územný plán obce Župkov stanoví súbor regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, vzťahujúcich sa na jednotlivé priestorovo ohraničené celky, ktoré vymedzí územný plán.

Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia budú sledovať cieľ hospodárneho a ekologického využitia územia v súlade s princípmi udržateľného rozvoja. Budú mať charakter limitov a pravidiel zakotvených v záväznej časti dokumentácie a odporúčaní, ktoré budú súčasťou smerných častí dokumentácie.

Záväzná časť návrhu územného plánu bude stanovovať najmä nasledujúce regulatívy:

- 1) zásady a regulatívy funkčného využitia územia: v textovej časti stanoviť priradenie k funkčnému územiu, resp. jeho zložkám a taxatívne definovať prípustné, obmedzujúce alebo vylučujúce funkčné využitie – vo všeobecne zrozumiteľnej legende. Regulatívy funkčného využitia aplikovať na priestorové ohraničené regulačné celky.
- 2) zásady a regulatívy priestorového usporiadania: v textovej časti určiť regulatív maximálnej výšky objektov, regulatívy intenzity využitia územia (zastavanosť a pod.), architektonické regulatívy a urbanistické regulatívy
- 3) zásady a regulatívy umiestnenia verejného občianskeho vybavenia
- 4) zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného vybavenia
- 5) zásady a regulatívy umiestnenia verejného technického vybavenia
- 6) zásady a regulatívy zachovania kultúrnohistorických hodnôt, ochrany a využitia prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability, vrátane plôch zelene
- 7) zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie
- 8) vymedzenie zastavaného územia obce
- 9) vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- 10) vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a chránené časti krajiny
- 11) zoznam verejnoprospešných stavieb
- 12) určenie, na ktoré časti územia je potrebné obstaráť a schváliť územný plán zóny
- 13) schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

19. Požiadavky na vymedzenie plôch na verejnoprospešné stavby

V zmysle stavebného zákona (§108, ods. 3) a vyhlášky č. 55/2001 Z. z. vymedzí územný plán obce Župkov verejnoprospešné stavby, pre ktoré je možné vyvlastniť pozemky a stavby za účelom zabezpečenia verejnoprospešných služieb a verejného technického vybavenia územia podporujúceho rozvoj územia a ochranu životného prostredia.

Pri návrhu plôch na verejnoprospešné stavby je potrebné uvažovať s verejnoprospešnými stavbami hlavne v týchto kategóriách:

- 1) dopravné líniové stavby a zariadenia miestneho významu (miestne a účelové cesty, cyklotrasy)
- 2) energetické a vodohospodárske stavby a zariadenia miestneho významu, vrátane protipovodňových opatrení
- 3) plochy pre zneškodňovanie, dotriedňovanie, kompostovanie a recykláciu odpadov miestneho významu
- 4) plochy pre nekomerčné zariadenia občianskej vybavenosti, športu a oddychové priestranstvá, vrátane ich rekonštrukcií

Návrh vymedzenia verejnoprospešných stavieb bude súčasťou záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

20. Požiadavky na rozsah a úpravu dokumentácie územného plánu

Postup spracovania, prerokovania a schválenia územného plánu obce Župkov bude v súlade s postupom stanoveným v stavebnom zákone. Obec spadá do kategórie sídiel s menej ako 2000 obyvateľmi, čomu bude zodpovedať aj postup a rozsah spracovania územnoplánovacej dokumentácie – podľa Stavebného zákona nie je pre obce s menej ako 2000 obyvateľmi potrebné vypracovanie konceptu riešenia.

Dokumentácia bude prerokovaná v zmysle § 20 - 25 stavebného zákona a schválená v obecnom zastupiteľstve. Schváleniu dokumentácie bude predchádzať preskúmanie návrhu územného plánu obce, o ktoré obec požiada Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky.

Územný plán obce bude obsahovať textovú a grafickú časť. Textová časť a grafická časť budú spracované v rozsahu podľa § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z. z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii. Všetky výkresy budú vyhotovené ako vektorové plnofarebné kresby, pri využití počítačovej techniky (geografického informačného systému - GIS) a digitálnej tlače. Ako mapový podklad sa použije digitálna vektorová katastrálna mapa, ktorá bude doplnená výškopisom. Jednotlivé javy budú zakreslené v samostatných vrstvách podľa typov objektov (čiara, bod, uzavretý polygón) s príslušnými atribútmi, v súradnicovom systéme S JTSK. Grafická časť bude obsahovať nasledujúce výkresy:

- 1) Výkres širších vzťahov
- 2) Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia, s vyznačenou záväznou časťou riešenia a verejnoprospešnými stavbami
- 3) Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia
- 4) Výkres riešenia verejného technického vybavenia
- 5) Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability
- 6) Výkres budúceho možného použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov na stavebné a iné zámery

Zastavané územie bude zobrazené na výkresoch mierky 1: 5000, prípadne v podrobnejšej mierke. Na výkresoch mierky 1: 10 000 bude zobrazené celé katastrálne územie obce. Mierka výkresu širších vzťahov bude 1: 50 000.

Textová časť bude obsahovať základné údaje a riešenie územného plánu, vrátane záväzných častí riešenia. Textová časť bude členená na kapitoly podľa ods. 3 a 4 § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z. z.

Dokumentácia bude spracovaná v súlade so zákonom č. 3/2010 Z.z. o národnej infraštruktúre pre priestorové informácie v znení neskorších predpisov. Pre účely prerokovania bude dokumentácia dodaná a zverejnená vo formáte pdf.

21. Zoznam podkladov pre vypracovanie zadania

- 1) Atlas krajiny Slovenskej republiky, Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR, 2002
- 2) Atlas máp stability svahov SR v M 1: 50 000
http://www.geology.sk/new/sk/sub/Geoisnomenu/geof/atlas_st_sv
- 3) Návrh miestneho územného systému ekologickej stability územia pre účely PPÚ, 2008
- 4) Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2011 v platnom znení
- 5) Krajinnookologický plán obce Župkov, 2022
- 6) Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, MDVaRR 2015
- 7) Oficiálna stránka obce Župkov www.zupkov.sk
- 8) Prieskumy a rozbory pre územný plán obce Župkov, 2022
- 9) Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Župkov na programové obdobie 2021 – 2026
- 10) Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Banskobystrického samosprávneho kraja na roky 2015 – 2023
- 11) Regionálny územný systém ekologickej stability okresu Žiar nad Hronom, Banská Štiavnica : Ekotrust, 1994
- 12) Rozvoj cyklistickej dopravy na území BBSK
- 13) Stratégia adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy - aktualizácia, 2018
- 14) Stratégia rozvoja dopravy Slovenskej republiky do roku 2020
- 15) Územný plán veľkého územného celku (ÚPN VÚC) Banskobystrický kraj v znení zmien a doplnkov
- 16) Vytvorenie podmienok pre stanovenie zásad a pravidiel územného plánovania, 2013